

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY HÓRA: KORONA.
NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY HÓRA: KO-
RONA 30 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 30 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: FIAC-UTCA 49

A milliók csatája

Dankl tábornok Lublin ellen vonult — Auffenberg tábornok serege megverte az oroszokat és 160 ágyut zsákmányolt — Lemberg előtt nehéz a helyzet — A németek 516 ágyut vettek el az oroszoktól

Immár második hetébe fordult óriási csatánk az oroszokkal s a végleges döntés még mindig várát magára. A szemben álló milliós seregek hadállásai áttekinthetőbbek ugyan, sőt részlet-eredmények állanak már előttünk, mindamellett talán még napokra lesz szükség, amíg megállapítható lesz, hogy a monumentális mérkőzés jobbra vagy balra dönt el.

Az előttünk fekvő jelentésekből tisztán látjuk, hogy monarkiaink hadseregének balszárnya maga előtt söpörve az orosz hadtesteket, folytatja az orosz centrum megkerülésére irányuló munkáját, amely gyönyörű eredményeket mutat föl. Az a hadseregünk ugyanis, amely Auffenberg hadseregfelügyelő, volt hadügyminiszter vezénylete alatt az orosz-lengyelországi Zamosce irányában tört be az ellenség földjére, innen keleti irányban előrerobogott és óriási ütközetben megverte az ellene vonult orosz seregeket, amelyeknek számos csapatát elfogta és 160 ágyut zsákmányolt tőlük. Ugyancsak győzelmeiket arat Dankl tábornok hadserege Lublin felé.

Kelet-Galiciában operáló centrumunk egyelőre még defenzívában van s azok a csapatok, amelyek Lemberg felé keletre foglaltak állást, óriási túlerővel szemben hősiessé állják az oroszok offenzíváját. S bár a jelentések azt adják hírül, hogy Lemberg előtt éppen az oroszok rengeteg tulsulya miatt nehéz a helyzet s bár arra is el vagyunk készülve, hogy a nagyobb célok elérhetése végett áldozatot is kell hoznunk, egy pillanatig sem inog meg az abban való bizodalomunk, hogy amikor a döntés hírét közöljük, ez a hír az osztrák-magyar hadsereg világraszóló diadalát fogja jelenteni. Mert ne tévesszük szem elől, hogy a nyolc napja tartó csata nem Lemberg biztokáért folyik s nem azon fordul meg, hogy Lemberg kinek a kezében van. Ennek a csatának a célja, — írja mai számában a *Neue Freie Presse* — hogy miként a Párisban már száz kilométernyire előnyomult német hadsereg léptei alatt összetaposódik a revanchepolitika, ez a vérszomjas bálvány, éppen úgy Galícia csatamezőin vérbe fojtja a pánszlávizmust, mint az emberiségen elkövetett aljas büntényt. Ez a célja a galíciai csatának s el tudjuk képzelni, hogy e világtörténelmi cél kiküzdésének az érdekében állhat, hogy Lemberg néhány napra kiengedjük a kezeink közül.

A galíciai csata

Bécs, szeptember 2. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A *Fremdenblatt* írja:

A Galiciából érkező hírek arra engednek következtetni, hogy csapataink helyzete igen kedvező. Számítani lehet tehát arra, hogy csodálatra méltó katonáink hősiessé erőmegfeszítése teljes sikerre fog vezetni.

Bécs, szeptember 2. *Montlang* miniszteri tanácsos, a külügyminiszterium sajtóirodájának főnöke ma reggel igen megnyugtató kijelentést tett a harcéri helyzetről a hírlapírók előtt:

— A harcéri eseményekről nem szólhatok, de ha mimikus lennék, örömtől sugároznék az arcom.

Balszárnyunk megkerüli az orosz centrumot

Budapest, szeptember 2. (*Magyar Távirati Iroda*.) A *hadiszállásról* jelentik:

Balszárnyunk mögéje került az orosz centrumnak, amely kénytelen megkezdeni a visszavonulást. Jobbszárnyunk visszavetette az orosz offenzívát.

Auffenberg serege 160 ágyut zsákmányolt

Budapest, szeptember 2. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A *sajtóhadiszállásról* a következő jelentés érkezett:

Az egyheti ekkeseredett harc, amely Zamosce és Tyszowce vidékén folyt, tegnap Auffenberg hadseregfelügyelő teljes győzelmét eredményezte. Számos ellenséges csapatot foglyul ejtettünk s eddig 150 ágyut zsákmányoltunk. Az oroszok a Bug folyón visszavonulóban vannak.

A Dankl-hadsereg, amely most Lublint támadja, szintén szakadatlanul sikereket ért el.

Kelet-Galiciában Lemberg még birtokunkban van, mindazonáltal a helyzet ott az erős tulsulyban levő orosz előtöréssel szemben nagyon nehéz.

Höfer vezérőrnagy.

Görgey dédunokája elesett.

Budapest, szeptember 2. *Solymossy Lajos* báró országgyűlési képviselő fia, aki *Görgey Arthur* dédunokája, az orosz harcérien elesett.

A németek 516 ágyut zsákmányoltak az oroszoktól

Bécs, szeptember 2. A *Neue Freie Presse* jelenti Berlinből, hogy a németek a *Tannenbergnél* vívott csatában 516 ágyut zsákmányoltak.

Két nagyherceg elesett

Róma, szeptember 2. (*Stefani-ügynökség*.) A Kelet-Poroszországban lefolyt harcokban Konstantin és Alex orosz nagyhercegek elestek.

Ujabb léghajó Páris fölött

Budapest, szeptember 2. A *Havas-ügynökség* jelenti Párisból:

Tegnap ismét megjelent egy léghajó Páris fölött és újra két bombát dobott le a városba.

London, szeptember 2. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A *Reuter-ügynökség* jelenti Párisból este 7 óra 30 perckor: *Ma este ismét egy német repülőgép repült el Páris felett és bombát dobott le. A franciák lövöldöztek a repülőgépre, ez azonban sértetlen maradt.*

Páris kiűritése

Berlin, szeptember 2. A francia kormány felszólította Páris lakosságát, hogy hagyja el a fővárost. A francia államkincstár készletét Londonba vitték.

Zürich, szeptember 2. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A *Neue Züricher Zeitung* jelenti: A *Charleroi* melletti ütközetről szóló hír meg rkezte óta Párisban félreismerhetetlen elkedvetlenedés uralkodik. *Tömegesen láthatók a vasuton a Belgiumból s az Észak-Franciaországból menekültek, akik nyomorúságos állapotban vannak s hosszú, szomorú csapatokban lepik el a boulevardot és segítségre szorulnak.*

Az angolok gyávák

Zürich, szeptember 2. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A párisi sajtó belátja, hogy nagyobb tartózkodás szükséges a harcéri jelentésekkel szemben. Gervais szenátorának cikke, melyet a 15-ik hadtestnek a Luneville melletti ütközetben történt zendüléséről a „Matin”-ben közölt, óriási mebotránkozást keltett. A szegény ördögök kénytelenek voltak elsőnek rohanni a tűzbe, ahol megtizedelték őket. A hadsereg vezetősége megtiltotta a francia haditudósítóknak, hogy az operációkat kövessék, az angolok kedvéért azonban kivételt tettek, ami a Times-nek Franciaországból való kitiltását eredményezte.

Egy hadtest zendülése

Bécs, szeptember 2. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A berni angol követség jelentéséből konstatálják, hogy a német-angol harcokban az angolok meghátrálnak és hogy az angolok már 6000 embert vesztek.

A kormány Bordeauxban

Róma, szeptember 2. A Popolo jelenti, hogy a francia kormány Poincaré elnökkel együtt Bordeauxban van.

30.000 románt kiutasítottak Beszarábiából

Bécs, szeptember 2. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A Reichspostnak jelentik Stockholmból, hogy az orosz kormány 30.000 románt kiutasított Beszarábiából.

A személyforgalom felvétele a debreceni üzletvezetőség vonalain

A magyar királyi államvasutak debreceni üzletvezetőségének területén levő és az ezen területet érintő vonalak közül a következőkön fog a korlátozott polgári személyforgalom felvételt:

A budapest ny. p. u.—cegléd—kolozsvár—predeáli vonalon.

Budapest ny. p. u.—Cegléd—Szolnok—Püspökladány között egy új gyorsvonatpár helyzetetik forgalomba.

Indul Budapest ny. p. u.-ról este 6 óra 45 perckor, érkezik Püspökladányba éjjel 12 óra 57 perckor; ellenkező irányba indul Püspökladányról reggel 4 óra 16 perckor, érkezik Budapest ny. p. u.-ra délelőtt 10 óra 40 perckor. Az új gyorsvonatpár Püspökladányban közvetlen folytatást nyer az 502. és 501. sz. gyorsvonatokhoz, melyek Püspökladány—Predeál (Bukarest) között egyidejűleg forgalomba helyeztetnek. Budapestről Predeál felé az új vonat első ízben szeptember 2-án indul, Predeál felől Budapestre az új vonat első ízben szeptember 4-én érkezik.

Szeptember 2-től kezdve a **Püspökladány—Kolozsvar—predeáli vonalon** Püspökladány—Brassó között az 514., 512., 513. és 511. személy, Nagyvárad—Kolozsvar között az 549. sz. személyszállító és 510. a. sz. személyvonatokkal, Csucsá—Kolozsvar között az 545. és 546., Tövis—Segesvár között az 545. sz., Kolozsvar—Tövis között az 544. és 537. sz., Tövis—Predeál között az 542. sz. vonat, Segesvár—predeál között az 541. sz. vo-

nat, Brassó—Predeál között az 543. és 544. sz. vonatokkal.

F. évi szeptember 3-tól kezdve.

A bátyu—királyházai vonalon a 4002., 4033., 4004., 4005., 4006. és 405. sz. vonatokkal.

A nyiregyháza—szerencsi vonalon az 5001., 5006., 5011., 5012., 5013. és 5014. számú vonatokkal.

A kiskvárda—nyirbaktai vonalon az 5401., 5402., 5413. és 5414. sz. vonatokkal.

A székelyhid—szilágysomlyói vonalon a 7101., 7102., 7111. és 7112. sz. vonatokkal.

A nagykaroly—csapi vonalon az 5701., 5702., 5705. és 5706. sz. vonatokkal.

A nyiregyháza—polgár—ohat pusztá—kőcsi vonalon a 4801., 4802., 4803., 4804., 4811., 4812., 4815. és 4816. sz. vonatokkal.

A nyiregyháza—mátészalka—szatmárnémeti vonalon Nyiregyháza—Mátészalka között 5102., 5103., 5105. és 5108. Mátészalka—Szatmárnémeti között 5101., 5104., 5111. és 5112. sz. vonatokkal.

A nyiregyháza—nyiradonyi vonalon a 6301., 6302., 6311. és 6312. sz. vonatokkal.

A polgári menetrendnek a többi vonalon való felvételéről, valamint további vonat forgalomba helyezésekről újabb értesítéseket fognak adni.

Joffre generális

— A francia sereg volt fővezére —

„Olyan feje van, mint egy házörző kutyának; nyugodt, de mindig harapásra kész”, — mondta valaki Joffre generálisról, a francia hadseregnek — amint a hírek hozzák — már csak volt parancsnokról. Egy rövid mondatban nem lehetne találhatóbb jellemzést adni erről a férfiről, aki már kora ifjúságától fogva tetőtől-talpig katona volt és akinek erős kezére a világ egyik legnagyobb hadseregének a vezetése volt bízva. Nyugodtság és elszántság a főjellemvonásai e jól megtermett, nagybajszu, világoszemű katonának, akinek seregeit most mindenfelől visszaszorították a németek, de valószínűleg nem az ő hibájából.

Joffre generális 1852-ben született a Pyreneusokban és már igen fiatalon aktív tagja lett a francia hadseregnek. Tizennyolc éves kadét volt, mikor a német-francia háboru kitört és egyidőre kénytelen volt emélfogva katonai tanulmányait félbeszakítani. A háboruban több ízben kitüntette magát vitézségével és rövid idő alatt másodhadnagygyá léptették elő. Mint ilyen került egy tízezeredhez és résztvett Páris védelmében is az ostrom alkalmával.

A köztársaság létrejötte után Joffre generális nem sokáig maradt Franciaországban. A messze Keletre ment és résztvett a tonkinói hadjáratban és várakat emeltetett az ellenséges kínai csapatok folytonos támadásai közepette. Azután a francia Indo-Kínába került és az ottani hadjáratot küzdötte végig. Mielőtt Párisba visszatért volna, még Timbuctoo körül teljesített aktív szolgálatot.

Joffre generális egy kormányválság után nevezetett ki a francia hadsereg generális-szimuszává, amely válság egy kabinet politikai életébe került. Az ő 1911. júliusában történt kinevezetéséig több éven át nem volt főparancsnoka a francia hadseregnek. A Monis-kormányt számos támadás érte amiatt, hogy a nemzeti védelem e fontos pozícióját elhanyagolta. A „défense nationale” hangsúlyos hívei és szövívői ebben súlyos mulasztást véltek látni. Goiran, a Monis-kormány hadügyminisztere azzal az érveléssel védekezett, hogy a fővezéri állás betöltése szerinte csak háboru kitörése esetén volna szükséges, békeidőben azonban ez teljesen indokolatlan és céltalan lenne. A kormány ebbe belebukott és utána a Caillaux-kormány jutott uralomra, amelynek hadügyminisztere, Messny, aki különben a mostani kabinetnek is hadügyminisztere, sietett elődje mulasztását pótolni

és a fővezéri állást ismét betöltötte. A választása Joffre generálisra esett, akit akkor már általában a francia hadsereg legkiválóbb tábornokának tartottak.

Ugy látszik, Joffre generális nem tudta valóra váltani a hozzá fűzött reményeket. — Meg tudja-e menteni utódja Franciaországot egy második Sedantól, Páris egy második német inváziótól? Nem vonjuk ugyan kétségbe, hogy zseniális hadvezérek a modern hadjáratokban is sokat tehetnek. De nem mindent. Vannak bizonyos hiányok és fogyatékoságok, amelyet még Joffre tábornoknál nagyobb stílusú hadvezérek sem tudnának ellensúlyozni. Hogy Franciaország lakossága az utolsó negyven évben alig szaporodott, hogy ennek következtében a létszám folytonos emelése céljából a francia hadsereg egyre fokozódó mértékben volt kénytelen a katonai szolgálat szempontjából kevésbé értékes, kevésbé „alkalmas” elemeket is felvenni, hogy a francia szellemmel az — úgy látszik — igen fontos katonai fegyelem nem fér össze, hogy a franciák nem képesek arra az állhatatos, kitartó, metodikus, mindent pontosan számbavevő és latolgató felkészülésre és akció-kifejezésre, amely a német támadás főerőssége — ezek és még sok más — mind oly körülmények, melyekért Joffre generális bizonyára senki sem okolhatja, de amelyek nagyobb befolyást gyakoroltak a nagy német-francia leszámolás eredményére és kimenetelére, mint Joffre generális katonai és hadvezéri erényei, bármily nagyok és tiszteletreméltóak legyenek is azok egyébként. Kétségtelen, hogy Franciaország nagy katasztrófa előtt áll, amelyért a történelem ítélőszéke előtt azokat fogja terhelni a felelősség, akik nem hallgatva a legzseniálisabb francia államférfiúnak, a tragikus véget ért Jaurésnek intó szövegére, végső veszedelembé sodorták hazájukat.

A debreceni segély-akció

Az államsegélyek kifizetése.

A bevonult katonák családtagjai államsegélyének kifizetése a mai napon kezdetét vette. Csütörtökön délelőtt folytatja a pénztár a Mezőség és a III. kerület kifizetését s megkezdte az V. kerület, délután az I. és a VI. kerület kifizetését. Pénteken és szombaton a II. és IV. kerületre kerül a sor.

A segélyező bizottság kéri a város nemeszívű polgárait, kegyeskedjenek készpénz-adományait a főispáni titkári hivatalba eljuttatni. Ugyancsak hálás köszönettel veszi a segélyező bizottság azoknak a hölgyeknek és uraknak adományát, akik havonkénti megajánlásokat voltak kegyesek tenni.

A téli idő támasztotta ruhaszükségletre való tekintettel kéri a vezetőség, hogy a már használt férfi-, női-, gyermekruhákat és lábbelieket sziveskedjenek polgártársaink a központi irodába (Egyházi bérpalota) beszo- gátatni.

Együttal kéri a segélyező bizottság azokat a cégeket, amelyek a náluk elhelyezett perselyeket még nem szolgáltatták be, kegyeskedjenek azokat a főispáni titkári hivatalba juttatni.

A hadbavonultak családjainak segélyezésére adakoztak: Sexty Emil 5, Wilhelms Emil 10, Wodicka táblabíró 20, Nagy József 20, Nádasdy Alajos 10, Czippott György 5, Nemes Emma 6, Medgyaszay B. Lenke 10, Gara Alajos 50, dr. Udvarhelyi Károly 30, Csejdi Gáborné 15, Malatinszky Ferenc 10, Vas J. perselygyűjtése 3.96, Móricz Ferenc 20, Riesz Lipót perselygyűjtése 2.40, pénzügyigazgatóság tisztviselőinek adománya 129.50, Fülöp Béla 6, özv. Jármy Elekné 10, gyermekmenhely alkalmazottainak adománya 10.79.

Ékszerüket ajándékoztak a hadba vonultak családjainak fölsegélyezésére: Hölzl El-

Kézimunkák és hozzávaló anyagok vakáció és fürdőidényre leszállított áron kapható **KRAUSZ GYULA** KÉZIMUNKÁÜZLETÉBEN **KOSSUTH-U. 3.**

la 1 ara
arany c
né 1 ar
arany k
Barna k
na 2 ez
Kardos
arany k
dailon,
Böske K
darab a
1 arany
arany k
aranygy
1 arany
aranygy
gyűrű, F
ricsek K
szi 1 ez
láncgyűrű

A V
adomány
pohár, K
vasuti ve
tisztí leg
nyi Gyu
Hitelinté
50, Kerpe
kas And
Forgalm
Tóth Ist
Ernst Vi
Sztankay
Zsiga 10
hályné 5
Andrásn
nadrág, 6
pedő, 4 tr
Károly 1
befőtt, Sz
né 1 hál
josné 2 p
czi Vilmo
né 6 iver

Fent
za és tov
mossy L
tárnoka.

A D
a követk
ros polgá

„A D
parancsn
háboruba
ke a legn
jenek a t

Nagy
tüzoltóink
nak, a vi
sokszoroz

Debr
EGY
Csütö
A
O E
Tóni
A tör
Noma
Havo
Első
des 1
Telj

Tábor
EVŐESZ

la 1 aranygyűrű, Fürst Béla 1 leggyűrű, 1 arany csüngő, 1 ezüst óra, Goldmann József-né 1 arany karika, dr. Magyar Simonné 1 arany karperec, 1 arany gyűrű, 1 arany tű, Barna Izabella 1 arany fülbevaló, Füredi Anna 2 ezüst karperec, 1 pár arany fülbevaló, Kardos Irén 1 aranygyűrű, Forrai Mimike 1 arany karperec, 1 gyűrű, 1 fülbevaló, 1 medaillon, Beke Médi 1 pár fülbevaló, Dróth Böske 1 ezüst óra, Medgyaszay Sanyika 7 darab arany törmelék, N. N. 1 pár fülbevaló, 1 aranygyűrű, 1 ezüst lánc, Geiger Hilda 1 arany karperec, 1 zszusu, Geiger Magda 1 aranygyűrű, 1 ezüst karperec, Réti Margit 1 aranygyűrű, 1 medaillon, Kovács Ilus 1 kis aranygyűrű, Bagossy Endre 1 érem, 1 aranygyűrű, Földváry Ferencné 1 karikagyűrű, Maricsék Károlyné 1 aranygyűrű, Várkonyi Pösz 1 ezüst karperec, Steiner Imre 1 ezüst láncgyűrű.

A Vörös Kereszt részére a következő adományok érkeztek: Kaszanyitzky Endre 16 pohár, Koncz Dezső 5, Koncz Lajos 5, Ottó vasuti vendéglős 120 kor., dr. Tüdös Kálmán tiszti legényének félhavi fizetése 25, dr. Legányi Gyula 10, Fürst Ödön 100, Takarék és Hitelintézet tisztviselői 34.16, Löfkovits Artur 50, Kerpely Kálmán 50, Király József 10, Farkas Andor 10, Kövesdy Ferenc 20, Általános Forgalmi Bank r.-t. 200, dr. Keller József 10, Tóth István Kigyó-utca 20, Tóth Aurél 10, Ernst Vilmos 5, Gerő Dániel 5, Kelen Jenő 5, Sztankay F. Béla 5, Löbl Gyula 5, Kander Zsiga 10, Kövy Lajos 50, özv. Sternfeld Mihályné 50, Vásári Andrásné 10 kor., Vásári Andrásné 10 üveg bor, 8 darab férfi ing, 3 nadrág, 6 pár harisnya, Martinek Ferenc 2 lepedő, 4 tricóing, 12 ing, 12 pár harisnya, Papp Károly 12 ing, Schranz alezredesné 2 üveg befőtt, Széki Ákos 16 üveg befőtt, May Andorné 1 hálókabát, 3 ing, 3 nadrág, Sáfrány Lajosné 2 pokróc, 2 nadrág, 1 téli nadrág, Bajcsi Vilmosné 18 darab ing, özv. Varga Lajosné 6 üveg befőtt.

Fenti adományokat köszönettel nyugtázza és további adományokat sürgősen kér *Somossy László*, a Vörös Kereszt Egylet pénztárnoka.

A Debreceni Önkéntes Tüzoltó Testület a következő felhívással fordul Debrecen város polgáraihoz:

„A Debreceni Önkéntes Tüzoltó Testület parancsnoksága teljes bizalommal fordul a háborúba nem vonult férfiakhoz, hogy — egyike a legnemesebb hivatás teljesítésére — lépjenek a testület működő tagjai közé.

Nagy és nehéz idöket élünk, kiképzett tüzoltóink és mentőink a csatatéren harcolnak, a visszamaradt kevesekre pedig megsokszorozódottan hárul nemes hivatásuk tel-

jesítése: a tűz elleni védelem a mentés és a harcmezőről hazatért sebesültek szállítása.

Hazafias, becsületes kötelesség teljesítésére kérjük fel tehát Debrecen város itthon maradt polgárságát, akik önzetlenül akarnak szolgálni a köznek. A jelentkezés személyesen történik a tüzoltó laktanyában (Csapó-utca 43. szám), délután 4 és 7 óra közötti időben. A tüzoltó testület parancsnoksága nevében: *Dr. Dereakassy István* mentő főorvos, *Meissner József* szakaszparancsnok, *Szikszay Gyula* parancsnok.

Mi történik a sebesültekkel?

Nap-nap után százával hozzák most már a vonatok a harcmezőről a bekötözött hatonákat. Virágosak a vonatok, csillogók a szemek, a vörös kereszt kocsik csöndesen fekvő népe a csatába való visszatérésről ábrándozik. A debreceni pályaudvarokon is minden sebesültszállító vonatot óriási közönség vár, elhalmozzák a visszatért hősokeket minden jóval, a kedves érdeklődés minden jelével. Megnyugtató a közönség számára annak a megismerése, mi történik a sebesült hősökkel?

Tűzvonalban levő csapatoknál 5—15 perc alatt megtörténik a sebesültek elszállítása az ütközetből biztos helyre. Néha tűzvonalban kell lekötöniök a vöröskereszteseknek egy-egy ömlő eret, megtisztítani egy fertőzött sebet. A normális viszonyok közt csak biztos helyeken történik az első segélynyújtás, a ruhák eltávolítása, a sebek kimosása és a szükséges kötözések. Sokszor rögtönzött operáció történik a harc színhelyén, ez azonban csak a legvégső eset és ritkán sikerül.

Az első segélynyújtás helyéről, amely mindig közvetlen közelében van a tűzvonalnak, hamar megtörténik a továbbszállítás a második állomásra. Kell a hely a folyton érkező sebesülteknek. Kivételek csak azok a rendkívül súlyos esetek, amelyeknél biztos halál lenne a továbbszállítás. Ezen a második központon már sűrűek az operációk, itt történik az osztályozás is. Innen aztán épp oly gyorsan kerülnek a sebesültek a harmadik stációra, amely már modern, nagy kórház, vagy ennek berendezett vasuti állomás. Lábon járó, könnyű betegeket innen azonnal továbbítanak a vonatok, amelyek egyuttal viszik a már kellőleg előkészített súlyos betegeket, sebesülteket is. Eddig a pontig sűrűn előfordul, hogy egy-egy hordágyval félreállanak a vöröskeresztesek és jelentik, hogy egy hőssel kevesebb van, innen kezdve azonban a legnagyobb ritkaság, hogy szállítás közben haljon meg valaki.

Az első stációnál csak hivatásos ápolónők lehetnek, a legtöbb sürgő-forgó ápoló ott férfi. A másodiknál már vannak önkéntes ápolónők is, de mind olyanok, akik már prakszra tettek szert a sebesültek körül. A harmadik stációnál alig van más, mint önkéntes ápolónő. Tömeges orvos, gyógyszerész, orvosnövendék és hivatásos ápoló is dolgozik a kötözőhelyeken, ahol mindennek abszolút rendben, katonás fegyvellemmel és csöndben kell lebonyolódnia.

A sebesült létszámot tulajdonképpen csak a harmadik, az elszállítási központnál állapítják meg. Aki eddig elhal, az a csatatéren esik el. Onnan aztán kórházakba, üdülőhelyekre viszik a hősokeket és hogy itt minő gondos,

pompás ápolásban van részük, arról már tud a közönség. Természetesen ez a hármás beosztás ideális, sokszor kivihetetlen is, néha csak egy a központ, néha négy-öt, a távolság szerint. Az ambulancia épp oly katonás pedantériával és beosztással dolgozik a monarchia hadseregében, mint a municiószállítás.

A felgyógyulás aránya az orosz-japán háborúban 78 százalék volt, itt azonban 89-92 százalékot biztosan lehet remélni. Ez a minimum. Száz sebesült közül legföllebb ha nyolc meghal. A sebesültek 25 százaléka három hónap eltelte után, mint teljesen egészséges, visszavonulhat a háborúba. Ez mindenesetre oly óriási arány, amely a monarchia sebesült ápolási rendszerének szinte abszolút tökéletességét dicséri. Legkönnyebben gyógyulnak aránylag a golyó és kézfegyver okozta sebek, ha nem altestiek, vagy nem a koponya sérült meg, legnehezebbek a srappell-sebek. A szerb-bolgár háborúban sikerült megmenteni egy olyan katonát, akinek a mellébe bordatörés után befuródott egy félfontos srappell-törmelék.

HIREK

*

— **A pápaválasztás.** Rómából táviratozzák: A pápaválasztáson az első szavazás alkalmával *Maffi* bíboros 30 szavazatot kapott, a többi szavazat megoszlott. A második szavazás alkalmával alig változott a számarány.

— **Elmaradó helyi vonatok.** A debreceni állomásfőnökségtől nyert értesülésünk szerint folyó hó 3-ától a Szatmár—Királyháza között lefektetett 1610-es és 1611-es, Királyháza—Máramarossziget között az 1618-as és 1611-es és végül Máramarossziget és Körösmező között lefektetett 1603-as és 1626-os számú helyi vonatok további intézkedésig elmaradnak.

— **A fölkelők győzelme Albániában.** Rómából táviratozzák, hogy az albániai fölkelők ma török zászló alatt bevonultak Valonába.

— **A Népiroda munkásközvetítési osztályánál** szeptember hó 2-án volt:

Munkás kínálat: Asztalos 52, festő 17, ács 20, szerelő 10, bádógos 10, rézműves 1, cipész és csizmadia 47, papucsos 1, földmunkás 8, betonos 1, gazdasági munkavezető 16, molnár 4, gépész 54, fémesztergályos 1, gyári munkás 73, kefekötő 9, kazánfűtő 13, kályhás 1, kovács 19, reszelővágó 1, kőműves 79, palafedő 1, lakatos 53, kárpitós 4, mezőgazdasági napszámos 293, mezőgazdasági cseléd 22, napszámosnok 118, sütő munkás 1, cukrász 1, szabó 43, varrónő 12, szijgyártó 1, kerékgyártó 9, rajzoló 4, könyvkötő 1, fűszeres 3, üzleti alkalmazott 30, szakácsnő 3, mészáros 2, mindenes 5, borbély 6, nyomdász 9. Összesen 1059.

Munkás kereslet: Raktári munkás 200, kovács 4, mezőgazdasági munkásnő 10, cipész 10, mezőgazdasági kocsis 4, borbély 6, mindenes 1, palafedő 3, csizmadia 1, bejáróné 1. Összesen 276.

— **Öngyilkos aggastyán.** Hajdunánási tudósítónk jelenti: Tegnap reggel egy dohányzsinegre felakasztva találták *Nyaka* István 80 éves hajdunánási lakost. Megállapították, hogy az aggastyán öngyilkosságot követett el, mert asszonya, akivel régóta vadházasságban élt, elhagyta s öreg napjaira nem tudott egyedül élni.

URANIA

Debreczen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója
EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

Csütörtökön, pénteken szeptember 3-án, 4-én

A KÉT ANYA

Társadalmi dráma 3 felvonásban.

OH EZ A GIGETTA

Vígjáték 2 felvonásban.

Tóni mint Napoleon-modell. Kacagató.
A törzs becsülete. Indus történet.
Nemzetközi díjbirkózás. Sport felvétel.
Háborús híradó. Mozgósítási jelenetek.

Előadások kezdete este 6 ór. kor. Rendes helyárak. Folytatólagos hemenet.

Szombaton — Vasárnap

Teljesen új mozgóképműsor.

Tábori és hadi felszerelésekhez
EVŐESZKOZOK ↘ KESEK ↘ PALACKOK

FŐZOKÉSZÜLÉKEK, VIL-
LANYOS LÁMPÁK, HÁTI
ZSÁKOK ALVÓZSÁKOK
TEVEZŐR - TAKARÓK

BŐRÖNDÖK REVOLVEREK ÉS TÖLTÉNYEK
BROWNING
MENTZE ÁRUHÁZABAN,
PIAC-UTCA 38. SZÁM

— **Beírás az állami főreáliskolába.** Az állami főreáliskolában szeptember 5-ig tart a rendes beírás; igazgatói és főigazgatói engedéllyel később is be lehet iratkozni. Az iskolai év ünnepies megnyitása szeptember 7-én 9 órakor a kereskedő társulat dísztermében lesz, a rendes tanítás 10-én kezdődik. A tanítás az izr. elemi iskola épületében fog folyni délután 2—6-ig. Az igazgató a reáliskola épületében tartja hivatalos óráját délelőtt 9—10-ig és délután 3—4-ig. Debreczenben, 1914. szept. Az állami reáliskola igazgató-sága.

— **Felhívás a gazdaközönséghez.** A m. kir. pénzügyminiszter urnak újabb kiadott rendelete szerint felhívom a gazdaközönséget, hogy a birtokukban levő loáallítási igazolványokat, kék színű nyilvántartó lap másolatokat elismervények ellenében saját érdekükben sürgősen nyújtsák be és ezáltal a kárpótlási összegeknek postatakarékpénztári uton való kifizetését tegyék lehetővé. Megjegyzem, hogy mindazok részére, akik a fent említett okmányokat az adóhivatalhoz (állampénztárhoz) fehér átvételi elismervény ellenében már benyújtották, a kárpótlási összegek hivatalból fognak postatakarékpénztári uton megküldetni, minélfogva ezen igényjogosultak részéről további lépések nem teendők. **P o l g á r m e s t e r.**

— **A Kereskedő Társulat által fentartott esti kereskedelmi szaktanfolyamon** — amelynek bizonyítványai államérvényesek — a beírások már most eszközölhetők a Kereskedelmi Iskola igazgatóság irodájában. Tandíj 65 korona. Csak kellő számú hallgató jelentkezése esetén nyitja meg a tanfolyamot az igazgatóság.

— **Marólugot ivott.** Ma reggel Divityi Eszter 23 éves cselédeleány szolgálatadójának Nyugati-utca 14. szám alatti lakásán marólugot ivott. Tettét észrevették s kihívták hozzá a mentőket, akik beszállították a leányt a kórházba. Állapota súlyos, kihallgatni nem lehetett.

— **Az összes intézetekben** használt tankönyvek, legújabb kiadásban, ódon és új állapotban kaphatók Csillag Arthur könyvkereskedésében, Városház-épület.

— **Beiratás a polgári fiúiskolába.** A debreceni nyilvános m. polgári fiúiskolában — Csapó-u. 58. — a beiratások d. e. 9—12-ig eszközölhetők. A tanítás rendes időben kezdődik.

— **Halálozások.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban ma a következő halálozásokat jelentették be: Busi Sándor ref. 68 éves, Poluánváky Etel r. k. 10 napos. Erdős Sára református 22 éves, Bréger Sándor izr. 1 hónapos.

— **A Debreceni Kereskedelmi Tanintézet fiú- és női felső kereskedelmi iskolájában** a beiratások szeptember 14-ig eszközölhetők. Az iskolai év szeptember 14-én kezdődik. A javító vizsgálatok szeptember 12-én tartanak meg. Az igazgatóság.

— **Használt tankönyvek,** hatóságilag fertőtlenítve, valamint új állapotban is minden iskola részére kaphatók Hegedűs és Sándor könyvkereskedésében, Piac-u. 34. sz. a főposta mellett.

Külsőleg és belsőleg
egyaránt legbiztosabb hatású háziszser a

PALMA

Próbahveg 40 fillér.

Kapható:

Dr. Szelényi Árpád
gyógyszerésznél

Debreczen, Piac-utca 30. sz.

NYILTÉR. *)

Fog-Krém
KALODONT
Szájviz

Költők a háboruban

Gerhart Hauptmann odlassa
Maeterlincknek

Hauptmann Gerhart, a kiváló német író a Björnson Björn által Stockholmban alapított újságvállalat megbízásából egy cikket írt. A vállalat azért alakult, hogy a párisi, londoni és pétervári lapoknak a háborúról terjesztett hazugságaival szembe szálljon.

„A hazugságok ellen“ a címe a nagy író cikkének, amelyet a világ összes lapjainak megküldöttek.

— Két fiamat küldöttem a harcba — írja Hauptmann. Az a háboru, amelyet mi viselünk, amelyet ránk kényszerítettek, védelmi harc. Aki azt vitatja, az az igazságon erőszakot követ el. Nézzetek meg az ellenséget, az északi, a keleti és a nyugati harctéren. — Vérszövetségeseink Ausztria-Magyarországgal nem más, mint a szövetséges országok önfentartása. A kezünkbe nyomták a fegyvert és mi addig nem tesszük le, míg istennek és embernek be nem bizonyítottuk szent igazunkat.

Ezután Maeterlinck ellen fordul, a ki azt jelentette ki, hogy Németország letörése a kulturnemzetek kötelessége.

— Ezzel szemben — írja Hauptmann — rámutatok azokra a szörnyűségekre, amelyeket a belgák a köztük lakó németekkel szemben követtek el. Biztosítom Maeterlinck urat, hogy Németországban senki sem óhajtja az ilyen kulturnemzet példáját követni. Mi inkább továbbra is „barbár németek“ maradunk, akik előtt szentek a vendégszeretetünket élvező nők és gyermekek, még ha azok az ellenségéi is. Biztosíthatom őt arról, habár tiszteljük is a francia-belga nyelv „magasabb erkölcsiségét“, még sem vagyunk arra kaphatók, hogy belga lányokat, asszonyokat és gyermekeket a mi országunkban gyáván és kínzásokkal lemészárolják. A határokon áll a mi vértanuságunk: a szocialista, a burzsoa, a paraszt, a tudós, a herceg, a munkás mellett és mindannyian német szabadságért, német családi életért, német művészetért, német tudományért, német haladásért harcolnak, teljes tudatában annak, hogy az a gazdag nemzeti vagyton, amelyért vértüket ontják, az általános haladás és emberiség fejlődését szolgálja.

Gulliver

A prima
kaucsuk
cipősarok
a
kaucsuk sarkok
királya

rendkívül olcsó, mert kaucsukból készül.

10 máig 50 fillér,
amennyi minden szó
5 fillér, a legkisebb
hirdetés 50 L

APRÓ

Vasárnap betűből kezdett minden szó 10 fillér, apró hirdetések előre fizetendők.

HIRDETÉSEK

Üzlet

A DEUTSCH-
üzletekben tescheni vaj, Andrassy vaj, irós vaj és gvenze vajás litól turó mindennap kapható.

SZEGEDI PAPRIKA-
különlegességek óriási raktára LINDENFELD J. JENO fűszer- és gyarmataru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Ref. főiskola,
kereskedelmi, polgári, kath. gymnasium. Abelesz, Dóczy, nyilvános polgári intézet, valamint az összes más fiú- és leányiskolai tankönyvek előírás szerint **fél áron** kaphatók Harmathynál, Fűvészkert-utca 14. Kötés ingyen!

Kalapfőstést
átformálást olcsón elvállal a Kalapgyár, Simonffy-utca 2.

Gyászkalapok
nagy választékban olcsón szerezhetők be a Kalapgyár Simonffy-utca 2. szám alatti raktárában.

Allás

19—26 éves
eleven, ügyes embert keresek azonnali alkalmazásra 50 korona fizetéssel. Cím a kiadóhivatalban.

Hirdetmény.

Az Avasi Erdőipar Részvénytársaság évi rendes közgyűlése

f. évi szeptember hó 14-én, hétfőn délelőtt 10 órakor Debreczenben, Kossuth-utca 3. sz. üzleti helyiségében tartja, melyre a t. részvényesek ezennel meghívottak.

Tárgysorozat:

1. Az 1913/14. üzletévről szóló igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések.
2. A mérleg- és eredmény-számla megállapítása.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
4. Három igazgatósági tag választása 3 évre.
5. Három felügyelő-bizottsági tag választása 3 évre.

Debreczen, 1914 augusztus 31.

A mérleg és jelentések a mai naptól kezdve a vállalat üzleti helyiségében megtekinthetők.

MÉRLEG. Vagyton: Iparvasut, gőrpályák, c. usztatók, épületek és faanyag 597.142 K. Adósságok 24.330 K 80 f. Veszteség 22.149 K 13 f. Együtt 643.621 K 93 f. — Teher: Részvénytörzs 50.000 K. Hitelezők 593.621 K 93 f. Együtt 643.621 K 93 f.

EREDMÉNY. Kiadások: Üzemköltségek, fizetések, adók stb. 52.596 K 41 f. Kamatok 42.270 K 56 f. Együtt 94.866 K 97 f. — Bevételek: Áru számlán 72.717 K 84 f. Veszteség 22.149 K 13 f. Együtt 94.866 K 97 f.

Az Avasi Erdőipar Részvénytársaság igazgatósága.

Intézeti fehérneműek
fiúk és leányok részére

ingek — nadrágok — zsebkendők
kötények — asztalneműek — paplanok
matracok

Donogán és Somossynál
DEBRECZEN, Kistemplombazár